
แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร.
The Development of Village Headman Roles to Work With
Wangkhung Sub-district Administrative Organization Phrankratai District,
Kamphaeng Phet Province
พจนนา หงษ์สัมฤทธิ์*
Phornnapha Hongsamrit
ดร.พิชญ์ บุญนิยม**
Dr.Phitsanu Boonniyom

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการพัฒนาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร และ 2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 17 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาแบบพรรณนา การศึกษาพบว่า 1. การปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ภารกิจด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในหมู่บ้าน สำหรับภารกิจด้านหน้าที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ดำเนินการประชาสัมพันธ์การลดสารเคมีในการเกษตรให้ประชาชนในหมู่บ้าน และภารกิจด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านในหมู่บ้าน 2. แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชรตาม 5 ภารกิจ ประกอบด้วย

2.1) ภารกิจด้านหน้าที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรสอดส่องดูแลการตัดไม้ทำลายป่าในหมู่บ้านมีแนวทางพัฒนาให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาท โดยจัดประชุม ชี้แจง ตั้งคณะกรรมการ อบรม ประชาสัมพันธ์ ศึกษาดูงาน ติดป้าย ตั้งแนวเขต และช่วยกันหาวิธีการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า

2.2) ภารกิจด้านหน้าที่การรักษาความสงบเรียบร้อย ผู้นำท้องถิ่นควรจัดตั้งเวรยามในการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนในหมู่บ้านมีแนวทางพัฒนาให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทโดยจัดประชุม ชี้แจง ปรึกษาหารือ ตั้งคณะกรรมการ อบรม ฝึกอบรม สร้างความสัมพันธ์ สร้างความปลอดภัยในหมู่บ้านให้กำหนดกฎหมายใน การกระทำความผิด และสนับสนุนงบประมาณในการค่าตอบแทน

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2.3) การกิจด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่นควรร่วมคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านในหมู่บ้านมีแนวทางพัฒนาให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทโดยจัดประชุม หลักเกณฑ์คัดเลือก สํารวจ เสนอชื่อ จัดทำแฟ้ม ตั้งคณะกรรมการ และมอบหมายให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกประชาชนปราชญ์ชาวบ้านในหมู่บ้าน

2.4) การกิจด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้นำท้องถิ่นควรให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ ในหมู่บ้าน และดำเนินการคัดเลือกตัวแทนในหมู่บ้านเข้าอบรมหน่วยอาสาสมัครป้องกันสาธารณภัยกับฝ่ายพลเรือนของ อบต. มีแนวทางพัฒนาให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทโดยจัดประชุม ชี้แจง ทำแผน ประชาสัมพันธ์จัดมุงหมาย จัดอบรม จัดอาสา มอบหมายให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกอาสาสมัคร สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการป้องกันการป้องกันสาธารณภัยและช่วยเหลือผู้ประสบภัย

2.5) การกิจด้านงานสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ ผู้นำท้องถิ่นควรให้ความร่วมมือสํารวจข้อมูล จปฐ. กับ อสม. และ อบต. เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาท้องถิ่นมีแนวทางพัฒนาให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทโดยจัดประชุม ชี้แจง ประชาสัมพันธ์ จัดอบรม การวางแผน จัดตั้งผู้นำ คณะกรรมการ วิธีการจัดเก็บข้อมูล และมอบหมาย ฝึกอบรมให้ความรู้ การประสานงานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. กับ อสม. และ อบต.

คำสำคัญ : การพัฒนา / กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน / การปฏิบัติการกิจ / องค์การบริหารส่วนตำบล

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study village headman' roles to work with Wangkhuaung Sub-district Administrative Organization, Phrangkratai District, Kamphaeng Phet Province and 2) to find the guidelines to develop village headman' roles to work with Wangkhuaung Sub-district Administrative Organization, Phrangkratai District, Kamphaeng Phet Province. The research instruments were a questionnaire and interview. The respondents consisted of 17 persons. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and descriptive analysis. The research findings were as follows: 1) In general, the village headman' roles to work with Wangkhuaung Sub-district Administrative Organization, Phrangkratai District, Kamphaeng Phet Province was at the low level. When considering each aspect, it was found that all aspects were at the low levels. For the prevention and mitigation of public hazard, the highest mean item showed that the village headman and community leaders participated in setting prevention and mitigation of public hazard plans. For environmental and natural resources conservation, the highest mean item showed that the village headman and community leaders told people to reduce chemical substance for agriculture. For the enhancement of local culture and tradition, the highest mean item showed that the village headman and community leaders participate in local wisdom selection. 2) The guidelines to develop village headman roles to work with Wangkhuaung Sub-district Administrative Organization, Phrangkratai District, Kamphaeng Phet Province with 5 missions of 2.1) For environmental and natural resources conservation was found that the community leaders should keep an eye on woods destruction. The village headman should appoint the committee to take care of woods and prevention of works destruction. 2.2) For calm was found that the community leaders should set the guards to care of people safe. The

village headman appointed the committee to make the community safety. 2.3) For the enhancement of local culture and tradition was found that the community leaders should participate in local wisdom selection. The village headman should set the criteria of selection, nominate local wisdom and assign the community leaders to select local wisdom. 2.4) For the prevention and mitigation of public hazard was found that the community leaders should help people who got the dangers in the villages. In addition the community leaders should select village representatives to be the volunteers of prevention of public hazard. The village headman should set the meeting and a training for prevention and mitigation of public hazard. The village headman selected local wisdom and supported the budget for materials purchase. 2.5) For welfare and social work was found that the community leaders should participate with the volunteers of public health and sub-district administrative organization to survey for needed fundamental data. The village headman should set a seminar and plan how to work.

**Keyword : Roles / Development / Village Headman / Work / Sub-District
Administrative Organization**

บทนำ

การจัดการปกครองท้องถิ่นได้เริ่มต้นมาจากรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ซึ่งทรงมีพระราชดำริให้มีการฟื้นฟูการปกครองระดับหมู่บ้านที่มีมาแต่เดิมขึ้นใหม่ เพราะทรงเล็งเห็นว่าการปกครองในระดับนี้จำเป็นและสำคัญยิ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นหน่วย การปกครองที่ใกล้ชิดกับราษฎรมากที่สุด โดยได้ทรงให้มีการศึกษาทดลองจัดระเบียบการปกครองตำบล หมู่บ้านขึ้นที่อำเภอ บางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเมื่อ รศ.111 (พ.ศ.2435) โดยให้ราษฎรเลือกผู้ใหญ่บ้านแทนการแต่งตั้ง โดยเจ้าเมืองตั้งแต่ก่อนนั้นแต่นั้นมาจึงได้มีการจัดระเบียบการปกครองระดับหมู่บ้านตามหัวเมืองต่างๆ โดยตราเป็นพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ รศ.116 (กรมการปกครอง, 2550, หน้า 31) ในพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ที่เป็นกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติว่าด้วย มาตรการดำเนินการมีแนวปฏิบัติในการที่จะให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีหนังสือเชิญกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจัด ประชุมประจำเดือนร่วมกัน เพื่อหารือร่วมกันเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละฝ่ายในรอบเดือนที่ผ่านมาโดย กำหนดกิจกรรมในการทำงานร่วมกันในเดือนต่อไปหรือเข้าร่วมรับฟังการประชุมเป็นกรณีไป (การปฏิบัติหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบล, 2546, หน้า 3-8)

การพิจารณาพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเห็นได้ว่าเจตนารมณ์เพื่อให้มีกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นเจ้าหน้าที่คอย ตรวจตรา ความทุกข์สุขของราษฎรตามท้องถื่นต่างๆ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญอย่างหนึ่งในการปกครองบ้านเมือง นอกจากนั้นก็เพื่อรักษาพระราชอำนาจตามกำหนดกฎหมายให้ประชาชนพึงปฏิบัติตามด้วยความเรียบร้อย พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ รศ.116 ประกาศใช้มาได้ประมาณ 17 ปี ก็ได้มีการปรับปรุงใหม่ และได้ ตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ขึ้นใช้บังคับแทนและเป็นหลักของการปกครองท้องที่ใน ประเทศไทยมาจนตราบเท่าทุกวันนี้ ปัจจุบันนอกจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 แล้ว ยังมีกฎหมายหลายฉบับที่กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ไว้ จนอาจกล่าวได้ว่า ตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทภารกิจ อำนาจหน้าที่ที่กว้างขวาง ครอบคลุมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชนในตำบลหมู่บ้านตั้งแต่เกิดจนตาย เมื่อพิจารณาตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง

ท้องที่ ซึ่งบัญญัติไว้ว่าในหมู่บ้านหนึ่งให้มีผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่งและมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านละ 2 คน และมาตรา 29 ทวิ บัญญัติว่า “ในตำบลหนึ่งให้มีกำนันคนหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ในการปกครองราษฎรที่อยู่ในเขตตำบลนั้น” และตามมาตรา 27 บัญญัติให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเห็นได้ว่าบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีความสำคัญที่จะสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตน และเป็นตำแหน่งที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับราษฎรมากที่สุด ซึ่งย่อมทราบดีว่าราษฎรในท้องที่ของตนมีความประสงค์สิ่งใด ควรดำเนินการปกครองหรือบำรุงส่งเสริมอาชีพด้วยวิธีใด ราษฎรในหมู่บ้านตำบลของตนจึงจะบังเกิดความสุขพอกัน ดังนั้นหากกำนันผู้ใหญ่บ้านคนใดประพฤติดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนก็ย่อมได้รับการยกย่องเป็นต้นแบบของราษฎร แต่ถ้ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประพฤติตนไม่เหมาะสมถือพรรคถือพวกกดขี่ข่มเหงราษฎรใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางทุจริตขาดความยุติธรรมแล้ว ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการในทางปกครองและสร้างความเดือดร้อนให้กับราษฎร องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชนภายในท้องถิ่น ดังนั้นการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงต้องตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชนอย่างรวดเร็ว รวมทั้งต้องดำเนินตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม จังหวัดและอำเภอ โดยมีความสอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ของชุมชน เพื่อกำหนดให้เป็นวัตถุประสงค์ เป้าหมายและแนวทาง การพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าสืบไป ซึ่งบทบาทอำนาจหน้าที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จะเห็นได้ว่าแม้จะมีบทบาทอำนาจหน้าที่ที่มีทั้งเหมือนกัน คล้ายกันและแตกต่างกัน แต่ในความเป็นจริงทั้งสององค์กรกลับต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือเพื่อให้ประชาชนในเขตหมู่บ้าน ตำบล มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แม้บางครั้งจะกระทบกระทั่งกัน ในเรื่องของบทบาทอำนาจหน้าที่ ซึ่งมีความซ้ำซ้อนกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบล ในปัญหาเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการทำหน้าที่ของทั้งสององค์กรและค้นหาปัญหาอุปสรรคในการประสานงานร่วมกัน รวมทั้งเพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานร่วมกันในอนาคตต่อไป (ประพัฒน์ วงศ์ชมพู, 2551, หน้า 1-2, 10)

จากการดำเนินแผนงาน โครงการ และกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควงปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลวังควง จำนวน 12 คน มาเข้าร่วมกิจกรรมเพียง 4 คน คิดเป็น 33.33% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเข้าร่วมกิจกรรม และให้ความสำคัญ และอีกจำนวน 8 คน คิดเป็น 66.66% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง โดยเฉพาะมีหนังสือเชิญการเข้าร่วมการประชุมประจำเดือนขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง เพื่อร่วมชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้านเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา กำนันผู้ใหญ่บ้านก็ขาดการเข้าร่วมประชุมเพราะเห็นว่าไม่ใช่บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้าน (รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมประจำเดือนขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง, 2554) และหลายกิจกรรมที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ขาดการเข้าร่วมอย่าง เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติเพื่อรักษาป่า กำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลวังควง จำนวน 12 คน มาเข้าร่วมกิจกรรมเพียง 4 คน คิดเป็น 33.33% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเข้าร่วมกิจกรรม และให้ความสำคัญ และอีกจำนวน 8 คน คิดเป็น 66.66% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรม (รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง, 2554) กิจกรรมการรักษาความปลอดภัยช่วงเทศกาลสงกรานต์ตามนโยบาย

ของรัฐบาลโดยการตั้ง จดตรวจ กำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลวังควง จำนวน 12 คน มาเข้าร่วมกิจกรรมเพียง 2 คน คิดเป็น 16.66% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเข้าร่วมกิจกรรม และให้ความสำคัญ และอีกจำนวน 10 คน คิดเป็น 83.33% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรม (รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมการรักษาความปลอดภัยตามท้องถนนขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง, 2554) การเข้าร่วมกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังควงจัดขึ้นตามประเพณี เช่น งานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ กำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลวังควง จำนวน 12 คน มาเข้าร่วมกิจกรรมเพียง 5 คน คิดเป็น 41.66% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเข้าร่วมกิจกรรม และให้ความสำคัญ และอีกจำนวน 7 คน คิดเป็น 58.33% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรม (รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง, 2554) งานวันพ่อแห่งชาติ กิจกรรมเพียง 4 คน คิดเป็น 33.33% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเข้าร่วมกิจกรรม และให้ความสำคัญ และอีกจำนวน 8 คน คิดเป็น 66.66% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรม (รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการวันพ่อแห่งชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง, 2554) งานประเพณีลอยกระทง กำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลวังควง จำนวน 12 คน มาเข้าร่วมกิจกรรมเพียง 6 คน คิดเป็น 50% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเข้าร่วมกิจกรรม และให้ความสำคัญ และอีกจำนวน 6 คน คิดเป็น 50% ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรม (รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการประเพณีลอยกระทงขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง, 2554) การมีหนังสือรณรงค์ห้ามมีการเผาป่าในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้และช่วยสอดส่องดูแล ผู้จุดไฟเผาป่า และเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเตือนภัยจากองค์การบริหารส่วนตำบลวังควงส่งถึง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือหากพบเหตุหรือทราบถึงปัญหาภายในหมู่บ้านก็ขอให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเข้าร่วมประชุมชี้แจงปัญหาภายในหมู่บ้าน ซึ่งจากภาพรวมดังกล่าวจึงทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานร่วมกันขึ้น

จากความเป็นมาของเรื่องนี้ผู้ศึกษาจะศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร เพราะย่อมจะทราบถึงความต้องการของราษฎรและสามารถเป็นผู้ที่ประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชนได้ดีและสามารถสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลได้ อนึ่งลักษณะสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควงที่มีลักษณะสำคัญ คือ เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่มีศักยภาพในการบริหารงานในการปฏิบัติงาน ซึ่งในอนาคตคาดว่าจะยกฐานะเป็นเทศบาล จึงมีความน่าสนใจศึกษาเพื่อเป็นกรณีตัวอย่างในการชี้ถึงทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นบนพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างงานปกครองท้องถิ่นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร การปฏิบัติภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งสุ่มตัวอย่างจากตารางทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) รวมทั้งสิ้น 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น

แบบสอบถาม และผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญการปฏิบัติการกิจ จำนวน 17 คน ใช้เครื่องมือในการศึกษาเป็นแบบ สัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของ ตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้ให้ข้อมูล ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ กำนัน สารวัตร ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลวังควง จากประชากรโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) รวมทั้งสิ้นจำนวน 38 คน ได้แก่ กำนันในเขตตำบล จำนวน 1 คน สารวัตรกำนัน จำนวน 2 คน ผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบล จำนวน 11 คน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบกำหนด คำตอบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร รวม 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกิจหน้าที่ด้าน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) การกิจหน้าที่ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย 3) การกิจด้านการ ส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น 4) การกิจด้านงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ 5) การกิจ ด้านงานสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์

การสร้างเครื่องมือในการศึกษาสำหรับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้มีดังนี้ 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกิจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมาย จากหน่วยงานต่างๆ ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลวังควง จากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัย เพื่อใช้เป็น แนวทางในการสร้างวิเคราะห้เนื้อหาและกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม 2) กำหนดนิยามศัพท์ ตามขอบเขตของเนื้อหา และศึกษารายละเอียดของตัวแปรในการปฏิบัติการกิจของกำนันผู้ใหญ่บ้านใน การปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต่างๆ ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลวังควง 3) ดำเนิน การสร้าง แบบสอบถามให้ครอบคลุมการกิจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน ต่างๆ ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลวังควง รวม 5 ด้าน ได้แก่ การกิจหน้าที่ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การกิจหน้าที่ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การกิจด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี ท้องถิ่น การกิจด้านงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการกิจด้านงานสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ 4) นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขปรับปรุง 5) นำแบบสอบถามเสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบเนื้อหาเพื่อค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) พร้อมทั้ง นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามและเสนอต่อกรรมการผู้ควบคุมการศึกษาค้นคว้า อิสระอีกครั้ง จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 19 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 19 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ ระหว่าง 0.80 - 1.00 6) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความ เชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่า ความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยมีค่าเท่ากับ 0.88 7) นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงไปแก้ไขแล้วขอรับความเห็นชอบ จากอาจารย์ที่ปรึกษา และ 8) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้ศึกษาได้ ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือใน

การสอบถาม และ 2) ทำการสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนการศึกษาต่อไป จำนวน 38 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้ศึกษาการได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตาราง และ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติการกิจร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลวังควง ในแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางโดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย 5 ระดับของการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้ให้ข้อมูลจะใช้วิธีสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญการศึกษาแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 17 คน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิดังต่อไปนี้ ปลัดอำเภอพรานกระต่าย จำนวน 3 คน หัวหน้าห้องถิ่นอำเภอพรานกระต่าย จำนวน 1 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ จำนวน 1 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัววัว จำนวน 1 คน นายกเทศมนตรีตำบลคลองพิไกร จำนวน 1 คน ปลัดเทศบาลตำบลบ้านพราน จำนวน 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก จำนวน 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้ จำนวน 1 คน หัวหน้าส่วนสำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะแบก จำนวน 1 คน รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยั้ง จำนวน 1 คน หัวหน้ากองคลัง เทศบาลตำบลบ้านพราน จำนวน 1 คน หัวหน้าส่วนสำนักงานปลัด เทศบาลตำบลคลองพิไกร จำนวน 1 คน หัวหน้าส่วนสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้กระต่ายทอง จำนวน 1 คน หัวหน้าส่วนสำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยั้ง จำนวน 1 คน และนักพัฒนาชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลคุยบ้านโอง จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบสอบถามดังนี้ 1) นำผลการศึกษาจากแบบสอบถามขั้นตอนที่ 1 มากำหนดแนวคิดและสร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบล วังควง อำเภอพรานกระต่าย และ 2) นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาสร้างประเด็นคำถามโครงสร้างที่มีลักษณะการแสดงความคิดเห็นขึ้นเอง แล้วดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์จึงได้ผลการศึกษาในขั้นตอนที่ 2

การเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และ 2) ดำเนินโดยใช้วิธีการบันทึกข้อมูลลงสมุดจดบันทึก และการบันทึกภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นสำคัญของการพัฒนาการปฏิบัติการกิจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติการกิจร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อประกอบการกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง โดยนำข้อมูลมาบรรยายเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้นำเสนอดังนี้

1. การปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติการกิจร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับน้อย กล่าวคือ การกิจด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การกิจด้านหน้าที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และต่ำสุดการกิจด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ซึ่งพิจารณาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลเป็นรายด้านและข้อพบว่า การกิจด้านหน้าที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์การลดสารเคมีในการเกษตรให้ประชาชนในหมู่บ้าน รองลงมา การดูแลคลองสาธารณะประโยชน์ของหมู่บ้าน และต่ำสุดสอดส่องดูแลการตัดไม้ทำลายป่าในหมู่บ้าน การกิจด้านหน้าที่การรักษาความสงบเรียบร้อย โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งตัวแทนเข้าร่วมการฝึกอบรมการรักษาความสงบในหมู่บ้าน รองลงมา ร่วมประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน และต่ำสุดจัดตั้งเวรยามในการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนในหมู่บ้าน การกิจด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดงาน วันสงกรานต์ ลอยกระทง ออกพรรษา เข้าพรรษา กับ อบต. รองลงมา ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น อบต. จัดขึ้น และต่ำสุดร่วมคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านในหมู่บ้าน การกิจด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในหมู่บ้าน รองลงมา ประสานงานกับผู้ประสบสาธารณภัยโดยรายงานผลแก่ อบต. และต่ำสุดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ ในหมู่บ้าน และการคัดเลือกตัวแทนในหมู่บ้านเข้าอบรมหน่วยอาสาสมัครป้องกันสาธารณภัยกับฝ่ายพลเรือนของ อบต. มีค่าเท่ากัน และการกิจด้านงานสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ดำเนินการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ ผู้พิการ และเยาวชนในหมู่บ้าน รองลงมา ให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ยากไร้ภายในหมู่บ้านโดยประสานงานกับ อบต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และต่ำสุดความร่วมมือสำรวจข้อมูล จปฐ. กับ อสม. และ อบต. เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาท้องถิ่น

2. แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร เป็นรายด้าน พบว่า

2.1 การกิจด้านหน้าที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สรุปผลการศึกษาการสอดส่องดูแลการตัดไม้ทำลายป่าในหมู่บ้านมีแนวทางพัฒนาให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีการปฏิบัติการกิจ คือ จัดอบรม ชี้แจง จัดประชุม จัดตั้งคณะกรรมการ ประชาสัมพันธ์ ศึกษาดูงาน ติดป้าย ตั้งแนวเขต และช่วยกันหาวิธีการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า

2.2 การกิจด้านหน้าที่การรักษาความสงบเรียบร้อย สรุปผลการศึกษาผู้นำท้องถิ่นจัดตั้งเวรยามในการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนในหมู่บ้านมีแนวทางพัฒนาให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีการปฏิบัติการกิจ คือ จัดประชุม สัมมนา ชี้แจง ปรีกษาหารือ ตั้งคณะกรรมการ จัดอบรม ฝึกอบรม สร้างความสัมพันธ์ สร้างความปลอดภัยในหมู่บ้านโดยกำหนดกฎหมายในการกระทำความผิด และสนับสนุนงบประมาณในการค่าตอบแทน

2.3 การกิจด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น สรุปผลการศึกษาผู้นำท้องถิ่นร่วมคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านในหมู่บ้านมีแนวทางพัฒนาให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีการปฏิบัติภารกิจ คือ จัดประชุมหลักเกณฑ์คัดเลือก สืบถาม สืบหาข้อมูล จัดทำแฟ้ม ตั้งคณะกรรมการ และมอบหมายให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกประชาชนปราชญ์ชาวบ้านในหมู่บ้าน

2.4 การกิจด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สรุปผลการศึกษาผู้นำท้องถิ่นให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ ในหมู่บ้าน และดำเนินการคัดเลือกตัวแทนในหมู่บ้านเข้าอบรมหน่วยอาสาสมัครป้องกันสาธารณภัยกับฝ่ายพลเรือนของ อบต. มีแนวทางพัฒนาให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีการปฏิบัติภารกิจ คือ จัดประชุม ชี้แจง ทำแผน ประชาสัมพันธ์ จัดอบรม จัดอาสา มอบหมายให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านคัดเลือกอาสาสมัคร สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการป้องกันการป้องกันสาธารณภัยและช่วยเหลือผู้ประสบภัย

2.5 การกิจด้านงานสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ สรุปผลการศึกษาผู้นำท้องถิ่นให้ความร่วมมือสำรวจข้อมูล จปฐ. กับ อสม. และ อบต. เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาท้องถิ่นมีแนวทางพัฒนาให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีการปฏิบัติภารกิจ คือ จัดประชุม ชี้แจง ประชาสัมพันธ์ จัดอบรม การวางแผน จัดตั้งผู้นำคณะกรรมการ วิธีการจัดเก็บข้อมูล และมอบหมาย ฝึกอบรมให้ความรู้ การประสานงานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. กับ อสม. และ อบต.

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การปฏิบัติภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การกิจด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การกิจด้านหน้าที่การรักษาความสงบเรียบร้อย การกิจด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น การกิจด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการกิจด้านงานสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ เรียงตามลำดับ เนื่องจากจากตามผู้นำได้สอดส่องดูแลการตัดไม้ทำลายป่าในหมู่บ้าน ควรจัดตั้งเวรยามในการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนในหมู่บ้าน ร่วมกันคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านในหมู่บ้าน ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ ในหมู่บ้าน ดำเนินการคัดเลือกตัวแทนในหมู่บ้านเข้าอบรมหน่วยอาสาสมัครป้องกันสาธารณภัยกับฝ่ายพลเรือนของ อบต. และให้ความร่วมมือสำรวจข้อมูล จปฐ. กับ อสม. และ อบต. เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิทยุ นาสิงห์ซันต์ (2550) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง บทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นกรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอสงวนแดนดิน จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า ต้องเป็นผู้รักษาความสงบสุขของราษฎรในหมู่บ้านของตนเอง ต้องเป็นที่ปรึกษาหารือและช่วยเหลือเมื่อต้องควบคุมดูแลลูกบ้านให้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย ต้องประกาศข่าวสารของทางราชการให้กับราษฎรได้รับรู้ ควรมีบทบาทสำคัญที่จะปกป้องป่าชุมชนให้อยู่คู่หมู่บ้าน มีอำนาจหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ควรมีบทบาทในการรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ ควรมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำ น้ำกินน้ำใช้และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ส่งเสริมบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการระดมข้อพิพาทให้องค์กรประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขข้อพิพาทร่วมกัน และสอดคล้องกับการศึกษาสรศักดิ์ จิระธรรมประดับ (2547) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่า ต้องมีการทบทวนพิจารณาถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถปฏิบัติการกิจและประสานงานกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังควง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชรเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีแนวทางพัฒนาให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาท ทั้งนี้ควรจัดประชุม อบรม สัมมนา ชี้แจง ตั้งคณะกรรมการ ประชาสัมพันธ์ ศึกษาดูงาน และช่วยกันหาวิธีการป้องกันที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิทยุ นาสิงห์ซันท์ (2550) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง บทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็นกรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร และชัชชัย จันทร์สว่าง (2545) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการทำงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาอำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ต้องเป็นผู้รักษาความสงบ เป็นที่ปรึกษาหารือ ช่วยเหลือ ต้องควบคุมดูแล ประกาศข่าวสารให้ได้รับรู้ ประชุมประชาคม และวางแผนพัฒนาตำบลเพื่อแก้ปัญหาได้ตรงจุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. การกิจด้านหน้าที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับน้อย โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นควรนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การจดบันทึก และบันทึกภาพเหล่านี้เป็นแนวทางการพัฒนาได้ร่วมไปพัฒนากับการปฏิบัติการกิจโดยการประชุมและประชาสัมพันธ์ ซึ่งนำไปปฏิบัติร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนร่วมกันสอดส่องดูแลการตัดไม้ทำลายป่าในหมู่บ้าน
2. การกิจด้านหน้าที่การรักษาความสงบเรียบร้อยอยู่ในระดับน้อยโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นควรนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การจดบันทึก และบันทึกภาพเหล่านี้เป็นแนวทางการพัฒนาได้ร่วมไปพัฒนากับการปฏิบัติการกิจโดยเข้าร่วมการฝึกอบรม ซึ่งนำไปปฏิบัติร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนจัดตั้งเวรยามในการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนในหมู่บ้าน
3. การกิจด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นอยู่ในระดับน้อยโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นควรนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การจดบันทึก และบันทึกภาพเหล่านี้เป็นแนวทางการพัฒนาได้ร่วมไปพัฒนากับการปฏิบัติการกิจโดยเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรม ร่วมกันคัดเลือก ซึ่งนำไปปฏิบัติร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนร่วมกันคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านในหมู่บ้าน
4. การกิจด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ในระดับน้อยโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นควรนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การจดบันทึก และบันทึกภาพเหล่านี้เป็นแนวทางการพัฒนาได้ร่วมไปพัฒนากับการปฏิบัติการกิจโดยเข้าอบรมช่วยเหลือร่วมกับหน่วยอาสาสมัครป้องกันสาธารณภัย ซึ่งนำไปปฏิบัติร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนกันให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ ในหมู่บ้าน
5. การกิจด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ในระดับน้อยโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นควรนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การจดบันทึก และบันทึกภาพเหล่านี้เป็นแนวทางการพัฒนาได้ร่วมไปพัฒนากับการปฏิบัติการกิจโดยเข้าอบรมหน่วยอาสาสมัครป้องกันสาธารณภัย ซึ่งนำไปปฏิบัติร่วมกันใน

การส่งเสริม สนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนกัน
ดำเนินการคัดเลือกตัวแทนในหมู่บ้านเข้าอบรมหน่วยอาสาสมัครป้องกันสารณภัยกับฝ่ายพลเรือนของ อบต.

6. การกิจด้านงานสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์อยู่ในระดับน้อยโดยองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น
และผู้นำท้องถิ่นควรนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การจดบันทึก และบันทึกภาพเหล่านี้เป็นแนวทางการพัฒนาได้
ร่วมไปพัฒนากับการปฏิบัติภารกิจโดยร่วมมือกันสำรวจข้อมูลสอดส่องช่วยเหลือ ซึ่งนำไปปฏิบัติร่วมกันในการ
ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนให้ความ
ร่วมมือสำรวจข้อมูล จปฐ. กับ อสม. และ อบต. เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการทำศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจที่น่าจะมีผลต่อการพัฒนา
2. ควรพัฒนากลยุทธ์ให้การปฏิบัติภารกิจและนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วน

ตำบล

เอกสารอ้างอิง

- การปกครอง, กรม. (2550). รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล
ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง.
- การปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับองค์การบริหารส่วนตำบล. (2546, 12 กันยายน),
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 (86ก), 3-8.
- ซัชชัย จันท์สว่าง (2545). บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการทำงานร่วมกันกับองค์การบริหาร
ส่วนตำบล : กรณีศึกษาอำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์เพื่อ
การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ประพัฒน์ วงศ์ชมภู. (2551). บทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล :
ศึกษากรณีเฉพาะอำเภอเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภิญโญ นาสิงห์ซันธ. (2550). บทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่ควรจะเป็น
กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมการรักษาความปลอดภัยตามท้องถนนขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง
วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2554. (2554). กำแพงเพชร : องค์การบริหารส่วนตำบลวังควง.
- รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง
วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2554. (2554). กำแพงเพชร : องค์การบริหารส่วนตำบลวังควง.
- รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง
วันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2554. (2554). กำแพงเพชร : องค์การบริหารส่วนตำบลวังควง.
- รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการประเพณีลอยกระทงขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง
วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554. (2554). กำแพงเพชร : องค์การบริหารส่วนตำบลวังควง.
- รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการวันพ่อแห่งชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลวังควง
วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2554. (2554). กำแพงเพชร : องค์การบริหารส่วนตำบลวังควง.
- สรศักดิ์ จิรธรรมประดับ. (2547). บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.